Poštarina plaćena u gotovom

Ára egy és fél dinár

Postaszállitási díj készpénzben lefizetve

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam | Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 március 13. | 72. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt

Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibach-palota)

A gyermek joga

Olvassuk *Raics* Balázs beszédét arról a hatásról, amit a szerbiai iskolatörvénynek a Vajdaságra való kiterjesztése okozott s eszünkbe jutnak iskolák és iskolatipusok, melyek az orvostudományban és pszichológiában gyökerező modern pedagogia utmutatásainak hüséggel engedelmeskedve várják, fogadják, nevelik, vezetik és *szeretik* a gyermekeket. Olvasunk uj iskolai tipusokról, melyek kiemelik a rájuk bizott drága emberanyagot, az elszürkitő, kategóriákba törő, lelketölő, kedvetszegő pad-kalodákból, melyek minden gyermekben a belőle kiérő ember csiráját látják s a kiformálódó egyéniséghez szabják nevelése irányát. Olvassuk H. G. Wellsnek uj könyvét arról az uj iskolatipusról, mely végre tökéletesen szakitani tudott a középkor *fegyelmezésén* s az ujkor *versenyen* alapuló nevelési szisztémáival s olyan *tökéletes* uj rendszert valósitott meg, mely végre maradék nélkül hozzá juttatja a reábizott gyermeket ahhoz az értelmi és morális birtokállomány teljessé géhez, amit csak el tud sajátitani. A neveléstudomány, mióta kivetkőzött a jezsuita iskolák uniformisaiból, fölmérhetetlen haladást tett s segédeszközévé tette azokat a tudományokat is, melyek önálló módszerekkel önálló eredményekhez jutottak el a testnek és léleknek titkait föltárván.

Olvasunk ezekről az uj iskolákról, az uj iskolatipusokról és a modern pedagógia jellemképző és értelemnevelő munkájának szinte fantasztikus eredményeiről, amikor *Raics* Balázs adatai kiméletlen őszinteséggel vetődnek a figyelő szemek elé. Modern pedagógia? Egyéni nevelés? A gyermek határtalan szeretete? Mi csak azt olvassuk, hogy aki magyarul tud, az magyar anyanyelvü gyerekeket nem tanithat, aki római katholikus — ezt nem mi mondjuk, hanem *Raics* Balázs mondja — az romai katholikus gyermekeket nem nevelhet, a szülők nem állithatnak fel iskolákat, az állam pedig elbocsátja a tanárokat. Ez a beszéd az iskolaügyek anarchiájának torzképét rajzolja meg, durva visszáját a pedagógia puha szőttesének.

Mikor jutunk még el oda, hogy az iskola végre a gyerekkel is kezdjen foglalkozni, a tanárok vallása, nemzetisége, népi eredete nyelvtudása helyett? Mikor jutunk el oda, hogy az iskolában végre *a gyermek legyen a fontos*, hogy minden intézkedésnek, rendelkezésnek, az iskolapolitika minden elhatározásának ne az legyen egyetlen és szuverénül parancsoló szempontja, hogy használ-e, vagy árt-e a gyerekeknek. Mikor fogják felszabaditani az iskolát politikai kiszolgáltatottsága jármából, mikor fognak letisztitani róla minden mesterkedést, amivel eszközül akarják felhasználni azt, ami csak cél, komoly, nagy, szent, magasztos cél lehet? Ma még az iskola — fájdalom, nem csak itt — az uralmon lévő nemzet hatalmi eszköze, a nemzetiségi előitélet kisérleti telepe, a törvényegységesités kaptafája, politikai érdemek jutalmazója, ellenszenvek büntetési neme s minden más, csak nem a gyermek otthona, kertje, dolgozószobája, és szórakozó helye.

A segitségnek egy módja, a beavatkozásnak egy teendője, az intézkedésnek egy föladata lehet: adják vissza az iskolát a gyerekeknek. Ő tőlük vettük el, ő nekik adjuk vissza. Ne beszéljünk arról, hogy bunyevác tanár tanithat-e szerb gyerekeket, vagy hogy micsoda fölháborító bün, ha magyarul tudó tanár magyar gyerekeknek magyarul is elmondja Pithagoras tételét, hanem ültessük a térdünkre a ránkbizott gyereket, simitsuk meg szöszke fejét és akármilyen nyelven, de puhán, melegen, a sziv szeretetével szóljunk hozzá igy: *édes fiam*. Amig az iskolában nem a szeretet nevel, addig csak gyülöletre fogják a gyerekeket is tanitani. S a tudás gyümölcse messze esett a gyülölet fájától. A mi generációnkat felnőtt korában nyomoritotta meg sorsa, mi lesz a következő generációval, ha már az iskolában megrontják a lelkét?

A parlament csütörtökre tüzte ki a horvát mandátumok igazolását

Megszavazták a közoktatási tárca költségvetését

Beogradból jelentik: A parlament szerda délelőtti ülésén folytatták a közoktatásügyi költségvetés vitáját. Az első szónok *Moskovljevics* Milos földmivespárti volt, aki rámutatott az ország népoktatására, fogyatékosságaira és hangsulyozta, hogy *a kormány nagyon kevés figyelmet fordit az elemi iskolákra*. Az országban — mondotta — fölöslegesen sok a gimnázium, ezzel szemben nagyon kevés a szakiskola. Hibáztatta, hogy a kormány a nagy városokban levő állami szinházak támogatására nagy összegeket fordit, *a működő társulatokat viszont* — amelyek pedig fontos missziót teljesitenek — *semmi segélyben nem részesiti*. Követelte, hogy a beogradi országos könyvtárt, amely a háboru óta zárva van — sürgősen adják át a közönségnek. Beszédét azzal fejezte be, hogy a költségvetést nem szavazza meg.

Liftar Géza muravidéki képviselő *a muravidéki népoktatás ügyét tette szóvá*. Éppugy, mint *Raics* Balázs, tiltakozott a népoktatásnak az egész vonalon keresztülvitt államositása ellen. Véleménye szerint a felekezeti és községi iskolák megszüntetésével nagy kár érte az országot. Elmondotta, hogy a muravidéki népoktatás legnagyobb baja az, hogy fiatal, tapasztalatlan — sokszor kvalifikáció nélküli — tanitókat nevezett ki a Muravidékre a közoktatásügyi miniszter, akik az oktatást nem tudják eléggé szakszerüen és eredményesen ellátni. Követelte, hogy a tisztviselőtörvény 137-ik és 140-ik szakaszát terjesszék ki a tanitókra is, akik igy nagyobb fizetést kapnának. A felekezeti iskolák vagyonának elkobzása szinte *nemcsak sulyos magánjogi sérelem, de alkotmányellenes is*. A javaslatot nem szavazza meg.

Stojadinovics pénzügyminiszter rövid fölszólalása után a parlament szótöbbséggel szakaszonként megszavazta a közoktatásügyi tárca költségvetését. Az ülés végén *Peles* Dusán szociálpolitikai miniszter hozzájárulásával *Vuics* Demeter a kivándorlási rendszer szabályozásáról szóló interpellációjára a Ház kimondta a sürgősséget. Az elnök ezután a délutáni ülést 5 órára hivta össze.

A közoktatásüggi miniszter beszéde

Liftár beszéde után az elnök rövid szünetet rendelt el, majd *Trifunovics* közoktatásügyi miniszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Először is hivatkozott arra, hogy a jelenlegi közoktatásügyi költségvetés 140 millióval magasabb a mult évinél. Az egyetemi fakultások megszüntetését szerinte politikai szempontból is lehetetlen keresztülvinni és nem is hiszi, hogy erre sor kerülhet. Hangsulyozta, hogy az a kifogás, mely szerint az egyes fakultások nem állnak magas nivón, igaz ugyan, de pár év alatt nem fejlődhetett az egyetemi oktatás európai nivóra. Minden remény megvan azonban arra, hogy az egyes fakultások idővel a megkivánt nivóig fejlődnek.

Rátért ezután a miniszter a középiskolák kérdésére. Elmondotta, hogy eddig 70 gimnáziumot és 60 magasabb iskolát nyitott meg a kormány. A *középiskolai oktatás* — mondotta — *a középiskolai tanárok hiánya folytán erősen visszafejlődött*. A kormány mindent megtesz, hogy ez a sajnálatos állapot rövidesen megszünjék. A háboru után a nép mindenfelé követelt gimnáziumokat és ezeket a kivánságokat teljesiteni kellett. Véleménye szerint a gimnáziumok száma nem sok, csupán szakiskola van kevés az országban.

A népoktatásról Trifkovics kijelentette, hogy *ez nemcsak a miniszterium ügye, hanem az ország fiatal demokráciájáé*. Válaszol a boszniai elemi oktatás ellen elhangzott panaszokra, rámutatott arra, hogy egyetlen kormány sem volna abban a helyzetben, hogy *öt év alatt a boszniai közoktatásügyi állapotokat rendbehozza*.

Hrasznica közbeszólt: Öt év alatt csak 17 elemi iskolát állitottak fel Bosznia-Hercegovinában.

Trifunovics beszédét folytatván, bejelentette, hogy az elemi iskolák száma állandóan emelkedik. A költségvetésben 20 millió dinárt vettek be a délszerbiai és boszniai iskolák rendbehozására és épitésére.

A délutáni ülés

A délutáni ülés napirendjén a különböző nemzetközi konvenciók letárgyalására kiküldendő bizottság megválasztása szerepelt. A választásra a radikálisok meglehetős nagy számban vonultak föl, mig az ellenzék — különösen a demokraták — kevesen voltak jelen. Igy történt, hogy a szavazás meglepő eredménnyel végződött: *a radikálisok többséget szereztek a bizottságban*.

A leadott szavazatok közül a *Jovanovics* Vasza radikális listára 111, a *Veljkovics*-féle demokrata listára 33, *Szurnik* klerikális-féle listára 18, *Salich Baljis* muzulmán listára 16, *Moskovljevics*-féle földmüvespárti listára 8, a Német Párt listájára szintén 8 szavazat esett. Két szavazólap üres volt.

Napirendre tüzték a Radics-párti mandátumok igazolását

A szavazás után az elnök napirendi inditványt tett, amely szerint a *csütörtöki ülésen először a 20 Radics-párti mandátumról szóló* igazoló bizottsági jelentést tárgyalják, aztán *Agatonovics* demokrata képviselő interpellációját a nisi államvasuti mühely munkásai bérének fizetéséről. A napirend elfogadása előtt *Lázics* Voja szót kért és követelte, hogy a földmüves-párt interpellációját az illetéktörvény végrehajtásáról szintén tüzzék napirendre. Jovanovics házelnök felszólalása után a parlament az elnöki napirendi inditványt változtatás nélkül elfogadta.

A bajor katholikusok
Ludendorff tábornok ellen
Tiltakoznak az egyház és a pápa megsértése miatt

Münchenből jelentik: A bajor katholikusok szövetsége kiáltványt bocsátott ki, amelyben éles hangon tiltakozik *Ludendorff* tábornoknak a Hitler-pör során elhangzott tanuvallomása ama kitételei ellen, amelyek sértőek a katholikus anyaszentegyházra, a római pápára és a bibornokok testületére nézve.

A kiáltvány felszólítja a bajor katholikusokat, hogy készüljenek ünnepélyes tiltakozásra a protestáns porosz tábornok ellen és szerezzenek elégtételt maguknak a biróság előtt lehangzott sértésekért. A tiltakozó gyülést azonban elhalasztják, hogy ne tünjön fel abban a szinben, mintha a biróságot befolyásolni akarná az itélethozatalban. A főtárgyalás befejése után azonban haladéktalanul megtartják a tiltakozó gyülést.

Nagykőrös
bünvádi feljelentést tett polgármestere ellen
Százmillió közpénzt saját javára kosztoltatott

Budapestről jelentik: Nagykőrös város képviselőtestülete legutóbbi közgyülésén fölfüggesztette polgármesterét, *Faragó* József kulturmérnököt, — aki a háboru alatt Eperjesen volt polgármester — és a városi főügyész utján hütlen kezelés és sikkasztás miatt bünvádi feljelentést tett ellene a kecskeméti királyi ügyészségen.

A polgármester ellen az a vád, hogy száz millió koronát fölvett november 29-ikén a népjóléti minisztériumtól lakásépitési célokra, de titokban tartotta a pénz átvételét és a százmilliót Budapesten kosztba adta. A következő hetekben tartott képviselőtestületi üléseken kétszer is szóbakerült a minisztérium által megitélt százmillió korona ügye, de a polgármester — aki az üléseken elnökölt — elhallgatta, hogy a pénzt már fölvette. December 29-ikén a népjóléti minisztérium táviratilag érdeklődött a nagykőrösi képviselőtestületnél, hogy a kiutalt százmillió befolyt-e a városi pénztárba és ezt a táviratot a véletlenül távollevő polgármester helyett más vette át. Igy derült ki Faragó polgármester sikkasztása.

A bünvádi eljárással párhuzamosan a vármegyei fegyelmi bizottságnál is megindult az eljárás a nagykőrösi polgármester ellen.

Egész éven át kiigazithatók a választói névjegyzékek
A novisadi törvényszék határozata

A *Bácsmegyei Napló* megirta, hogy a noviszadi törvényszék a választói névjegyzékeket, ujból való kiegészités végett, visszaküldte a város vezetőségének, illetőleg mindazoknak a községeknek, amely a noviszadi törvényszék illetékessége alá tartoznak.

Az átiratnak, amelynek kiséretében a törvényszék a névjegyzékeket visszajuttatta, figyelmet érdemel az indokolása. A törvényszék ugyanis — az eddigi joggyakorlattal szemben — az átiratban kimondja, hogy *egész éven át helyet kell adni a névjegyzékekre vonatkozó jogos reklamációknak.* A feltünést keltő törvényszéki határozat, amely első a Vajdaságban, ezzel alkalmat ad mindazoknak, akik az egyhónapos határidőn belül a névjegyzékbe való fölvételben szükséges honossági, illetőségi és egyéb okmányokat nem tudták beszerezni, hogy ezeknek az iratoknak birtokába jussanak és *ezzel a választók névjegyzékébe fölvétessék magukat.* A községek *egész éven kötelesek a névjegyzék kiigazitását végezni,* kötelesek a választói fölszólamlásokat figyelembe venni. A noviszadi törvényszék határozata különösen a magyarság szempontjából nagyfontosságu, mert a magyar választók nagy része maradt ki — az okmányok beszerzésének nehézségei miatt a választói névjegyzékekből.

A bunyevácok és demokraták
a szuboticai közigazgatás átvételére készülnek
Tanácskozás a pártok vezetői között — A bunyevácok a magyarságnak a városi közigazgatásban való részvételét kivánják

A válságtól függetlenül elsősorban az uj szuboticai főispán és polgármester kinevezésének a kérdése foglalkoztatja a helyi pártokat. Bár az volt a legutóbbi napokban a feltevés, hogy a radikális kormány már nem fog a szuboticai közigazgatás élére uj tisztviselőket kinevezni arra az átmeneti időre, ameddig a kormány uralmon lesz, most jól informált helyen ugy informálták munkatársunkat, hogy *Pletikoszits András dr. főispán topolai közjegyzői kinevezése a hivatalos lap legközelebbi számában már meg fog jelenni* s azt nyomon fogja követni a főispán lemondása.

A szuboticai radikálispárt részéről egészen bizonyosra veszik, hogy *Pletikoszits* főispán-polgármester lemondása után a kormány — tekintet nélkül a válságra — a párt jelöltjeit, *Gyorgyevics* Dragoszláv tanárt és *Malagurszki* Albe földbirtokost nevezi ki Szuboticára főispánná, illetőleg polgármesterré, abban az esetben azonban, ha a jelöltek a kormányválság miatt az átmeneti időre nem hajlandók elvállalni az exponált állásokat, ugy *a kormányváltozás bekövetkezéséig Pletikoszits András dr. vezetné mégis tovább a szuboticai közigazgatást.*

A helyi politikai pártokat azonban a szuboticai közigazgatási válság átmeneti megoldásánál jobban foglalkoztatja már most az a kérdés, hogy milyen viszonyokat teremtene Szuboticán a kormányváltozás bekövetkezte. A radikálispárt körében — a jelenlegi belső válság ellenére is — bizakodó a hangulat. A párt egyik tekintélyes vezetője kijelentette a *Bácsmegyei Napló* munkatársa előtt, hogy a párt nem tart attól, hogy hosszabb tartamu lehetne az ellenzéki blokkból alakuló esetleges uj kormány uralma, mert *a radikálisok kizártnak tartják, hogy olyan ellentétes világnézetü pártok, mint a demokraták és a föderalista pártok tartósan tudnának együttmüködni.* A párt — mondotta informátorunk — szükség esetén szivesen kiadja kezéből a szuboticai közigazgatás sok bajjal járó vezetését.

A szuboticai demokrata pártszervezetben is — amely számra nézve ugyan kicsiny és az utóbbi időben alig fejtett ki számbajöhető müködést — az utolsó napokban nagyobb élénkség mutatkozik. A párt vezetői nap-nap után folytatnak tanácskozásokat, hogy a kormányváltozással járó események ne találják készületlenül a szuboticai pártszervezetet sem. *A legutóbbi napokban már folytak nem hivatalos megbeszélések a demokraták és a szuboticai bunyevác-sokác-párt néhány vezetője között.* Nem nehéz arra következtetni, hogy *a szuboticai közigazgatás átvételének kérdéséről volt szó.*

Figyelemreméltó a szuboticai bunyevác-sokác-párt egyik vezetőjének munkatársunk előtt tett az a kijelentése, amely szerint ha a pártnak nagyobb szerepe jutna a szuboticai városi közigazgatás vezetésében, ugy *a bunyevácok, mint autonomistapárt, szivesen látnák a magyar kisebbség részvételét is a városi közigazgatásban* és a bunyevác-sokác-párt törekedni is akar arra, hogy a lakosság minél szélesebb rétegeinek legyen beleszólása a közigazgatás intézésébe.

Szigoruan megmotozzák
a Hitler-tárgyalás közönségét
A szerdai tárgyalás

Münchenből jelentik: A Hitler-pör szerdai tárgyalásán megszigoritották az ellenőrző rendszabályokat és különösen *a nőket szigoru motozásnak vetették alá,* mielőtt bebocsátották őket a főtárgyalási terembe.

A csütörtöki tárgyaláson *Seizer* ezredest, a bajorországi rendőrhivatal főnökét hallgatták ki, aki vallomásában előadta, hogy *Hitler valóságos diktátornak képzelte magát. Kahr* és *Hitler* között ellentétek voltak, mert *amig Kahr direktórium mellett volt, addig Hitler és Ludendorf diktaturát akart.* Amikor arról beszél, hogy a Bürgerbräukellerben megtartott ülésen odaszólt *Kahrnak,* hogy *az egész csak komédia, Hitler* védője indulatosan közbeszól:

— *Ez szemtelenség!*

Az elnök ezért rendreutasitotta a védőt. Ezután a biróság zárt tárgyalást rendelt el.

Érdekes emberek
Irta: Baedeker

KÉT CSÁSZÁR

Vilmos császár, e néven az első, már porosz királykorában is frekventálta Ems-et, ezt a lahnparti bájos fürdőt, amelyet igazában ő hozott divatba. Szeri-száma nincs a sok bon mot-nak, adomának és politikai vonatkozásu történetnek, amelyek az ottani tartózkodásához füződnek. Én is hallottam ott nem egyet, kedvesen jellemzőt, s ezek közül különösen egy maradt meg az emlékezetemben. Itt következik.

*

Egy nyáron a császár és II. Sándor cár, akik különben is jó barátok voltak, egyazon időben használták ott a kurát, s a reggeli órákban, vizivás közben, sokat sétálgattak együtt. A két hatalmas ember természetesen nagy érdeklődést keltett a sok nyárspolgár és egyéb fürdővendég között, s a publikum egy része az obligát vizfogyasztás pontos terminusait is hajlandó volt elhanyagolni, csakhogy a történetcsinálóknak — s igy magának a világtörténetnek — a közelébe férjen, s a gesztusaikból vagy az arcuk játékából s esetleg egy hangosabb kiejtett szóból fontos és messzemenő következtetéseket vonjon.

Egy reggelen, a *Kurzeit* idejében, a két jóbarát a gyógyterem közelében lévő padok egyikén foglalt helyet s bizalmasan, polgáriasan diskurálgatott, mint bármely más t. c. fürdővendég, aki pontosan lefizette a kurtaksát és Kesselbrunnen-t vagy Kraenchen-t, savóval, vagy anélkül iszik. Se ők, se a szemlélőik nem gondoltak akkor arra, hogy az unokáik negyven esztendő mulva nem igy ülnek majd békességben együtt, hanem egymás népét pusztitják a harcmezőkön, s hogy a két szilárd trónjuk — — —

Milyen jó, hogy az ember, ha még oly hatalmas is, nem tudja előre a sorsát . . . Máskülönben ez a két jó ur azon a szép nyáron nem ülhetett volna oly nyugodtan egymás mellett . . .

Barátságosan beszélgettek hát, de nem éppen háboritatlanul. Bár a fürdőigazgatóság alkalmas módon — még a *Kreisblatt*-ban is — figyelmeztette a közönséget, hogy a magas méltóságokkal szemben diszkrétan viselkedjen, az mégis »láthatóan« érdeklődött a két előkelő *Kurgast* iránt, s a sétálók, vizivók és egyéb semmittevők százai keringtek-hullámzottak tarkán-barkán körülöttük, s percenkint átlag huszan emelték meg előttük a kalapjukat. Nekik e köszöntéseket természetesen viszonozni kellett, mert mind a ketten jó nevelést kaptak, s igy tudták, hogy mi illik . . .

A cár előbb unta meg a kalaplengetést s igy szólt:

— Mit gondolsz? Ne keressünk valami rejtettebb zugot, amerre kevesebben járnak, s ahol kedvünkre cseveghetnénk? Itt tulságosan ekszponálva vagyunk, s a sok szalutálás nekünk is terhünkre van s a publikumnak is fárasztó.

A császár mosolygott.

— Várj csak, — mondta. — Légy egy kevés türelemmel. Ettől a tehertől pár perc mulva megszabadulunk.

— Igazán? — érdeklődött a cár. — És hogyan?

Vilmos az órájára nézett.

— Nagyon egyszerü a dolog, — magyarázta. — Mindjárt fél nyolc, s akkor békességünk lesz.

— Mért éppen félnyolckor? — kérdezte a minden oroszok cárja.

—Mert Bismarck nagyon pontos ember. Ő ebben az időben jelenik meg a horizonton, és meglásd: attól kezdve ő áll az érdeklődés középpontjában, s minket ez a jó közönség azontul észre se vesz. Ahogy ő mutatkozik, a kutya se törődik velünk.

. . . Ha nem is történt betüszerint igy, — a császár jól ismerte a kancellárját és az ems-i fürdővendégeket. Ahogy — pontban félnyolckor! — Bismarck daliás alakja fölbukkant az eszplanádon a hires nagy kutyájával (*Tyras*-szal, *akinek* a képét éppen ugy és annyiszor közölték az akkori illusztrált ujságok, mint egy államférfiuét, vagy operettdivaét), a publikum érdeklődése őfeléje fordult, s a vizivók jobban rajzották őt körül, mint a császárokat.

— Igazad volt, — mondta nevetve a muszka cár. — De csak félig.

— Hogy-hogy? — kérdezte Vilmos.

— Azt eltaláltad, — felelte a cár, — hogy Bismarck jobban érdekli a közönséget, mint mi ketten együttvéve, s ezt valószinüleg meg is érdemli. Én azt hiszem, nagyobb ember nálunk . . . De abban, ugy látszik tévedtél, hogy a kutya se törődik velünk . . . Figyeld csak meg Tyras-t, milyen rokonszenvvel tekint ránk, s különösen Rólad le se veszi a hüséges jó kutyaszemét.

Csakugyan igy történt. A Bismarck históriai nevezetességü kutyája annyira hü volt az urához, — *ein treuer Diener seines Herrn* —, hogy mint minden igazán jó kutya a gazdája szimpátiáit is a magáévá tette s az ura gazdájához, a császárhoz is a Nibelungok hüségével ragaszkodott.

Talán erre a pompás állatra gondolt II. Sándor cár, amikor később — német viszonyokról lévén szó — igy nyilatkozott:

— Németországban a kutyák is hübbek, mint másutt.

Oroszországban pedig — a cárhoz — csak a kutyák voltak hivek.

A kilakoltatott cigányprimás

és a kötelező kendertermelés

A magyar nemzetgyülés ülése

Budapestről jelentik: A nemzetgyülés szerdai ülésének első szónoka. *Csontos* Imre kormánypárti a tisztviselő-kérdésről beszélt és hangoztatta, hogy egyedül Gaal Gaszton sürgette a tisztviselők létszámának csökkentését, legalább is azoknak a tisztviselőknek az elbocsátását, akik megélhetésükről amugy is gondoskodni tudnak. Általában szól ezután a pénzügyi kérdésekről, ahol a tőkéknek a nagybankokban való elhelyezése bukást jelent. Amikor ennyire feszitik a hurt az adózásnál, akkor a földmüves nép számára nincs más hátra, mint az, hogy vagy nem fizet, vagy áruba bocsátja igavonó állatját is, ami nélkül megáll az egész termelés. A kisgazdákat sohasem vezette az a szempont, hogy megbuktassák a kormányt, de követelik, hogy gazdasági egzisztenciájukat ne bénitsák meg, hanem ellenkezőleg, támogassák.

A többtermelésről beszél ezután. Szükségesnek tartja, hogy a kendertermelést kötelezővé tegyék és szövőszék legyen minden parasztházban. (Walkó miniszter felé fordulva így folytatja): Kegyelmes uram, *nem kell kiméln a nagyiparost.* Nem minket, kisgazdákat, kell ütni mindig. (Ellentmondások a fajvédőknél.) Igenis bántják a kisgazdákat, mert azok bent vannak a kormánypártban. Az ellenzéknek könnyü a helyzete, mert szabadon beszélhet. Szóvá teszi, milyen nagy terhertétel az államnak, hogy a szocialista agitáció miatt kisközségekben is kénytelen 60—70 rendőrt tartani.

Csontos Imre: Elég volna tizenkettő is. Nálunk is volt vörös tábor, de mind kihoztam őket a biróságtól és a börtönből és most tisztelettel hajolnak meg előttem.

A következő szónok *Várnai* Dániel. A szanálási akcióval foglalkozik és azt a munkásság szempontjából birálja. Sulyosan elitéli, hogy a valorizációval csak most áll elő a kormány. Attól tart, hogy ez a későn megcsinált valorizáció csak annyit használ, mint az éterinjekció az üszkösödő szervezetnek. *Nem látja a kormánynak azt a szándékát, hogy a munkabéreket is valorizálja.* Szükségesnek tartja annak megállapitását, hogy kik látták a hasznát a korona leromlásának. A Jegyintézet legnagyobbrészt a bankoknak adott hitelt. *A termelési hitelből sokszor egyszerüen óriási kamatot hozó kosztpénzüzlet lett.* Megérti, hogy a bankérdekeltségek szenvedélyes támadásokat intéznek a valorizáció ellen, de minél szenvedélyesebbek ezek a támadások, annál erőteljesebben kell kiharcolni az egész valorizációt.

Ezután az interpellációkra került a sor. *Zsirkay* János fajvédő a magántisztviselők helyzetét tette szóvá. Követelte a magánalkalmazottak jogviszonyainak rendezését, paritásos béregyeztető hivatal felállitását és a nyugdijkérdés rendezésének tető alá juttatását.

Eckhardt Tibor fajvédő a nyirbátori szolgabiró ügyében interpellált, aki — szerinte — üldözi a keresztény magyarokat. Példának felhozta erre, hogy a nevezett szolgabiró *kilakoltatta a nyirbátori cigányprimást.* (zajos derültség a Ház minden oldalán) mert a helybeli ébredőknek muzsikált.

Vass János népjóléti miniszter megnyugtató választ adott az interpellációra.

Farkass Tibor pártonkivüli képviselő a kényszerkölcsön ügyében interpellált.

Pikler Emil a magántisztviselők szervezkedési szabadsága ügyében interpellált. A magántisztviselők. — mondotta — nagyon szomoru helyzetben vannak. Ha a magántisztviselőknek is ugyanolyan szervezkedési szabadságuk volna, mint a nagytőkének, akkor nem lenne helyzetük ily kétségbeejtő. Legutóbbi nagygyülésüket is, amelyen gazdasági helyzetükről tárgyaltak és amelyen semmi zavaró incidens sem történt, feloszlatták. Követeli, hogy a kormány biztositsa a magántisztviselők szervezkedési szabadságát.

Homonnai Tivadar egységespárti a Budapesten elharapódzott párbajepidémia ügyében interpellált, amely után a parlament ülése hamarosan véget ért.

A frank esése megrázkódtatja az egész európai helyzetet

Feloszlatják a francia kamarát?

Párisból jelentik: Elsőrendü kritikus hete van a francia politikának. A frank válságának hátterében fölötte komoly kormánykrizis lappang, amely csütörtökön vagy pénteken a szenátus ülése alkalmával jut alkalmasint kitörésre. Addig is a legnagyobb erőfeszitések történnek ugy a köztársaság elnöke, *Millerand*, mint a kormányelnök, *Poincaré* részéről, hogy a pénzügyi szanálási akcióval a válságot enyhitsék vagy legalább is elodázzák. Minisztertanács volt tegnap, minisztertanács van ma s a legnagyobb titoktartást őrzik, akik e tanácskozásokban résztvettek. Már maga ez a körülmény is nagy zavart és nyugtalanságot idéz elő a közvéleményben. *Párisban a legvadabb hiresztelések kerültek forgalomba* azokról a pénzügyi rendszabályokról, amelyeket a kormány a frank támogatása céljából tervez. Beszélnek pénzügyi diktaturáról, a kenyér- és cukorjegyek életbeléptetéséről s a kenyérmagvak egész készletének lefoglalásáról. Millerand elnök, hir szerint, azonositja magát Poincaréval s esetleg kész a szenátus kedvezőtlen döntése esetén *nyomban feloszlatni a parlamentet.* Egy másik verzió szerint pedig, épp ellenkezőleg, őszre akarják kitolni a választásokat, mert azt hiszik, hogy a külföldi hajsza a frank ellen Poincaré megbuktatását és a közeli választások befolyásolását célozza, s a választások elhalasztásával a külföldi frankellenes müveletek elvesztik alapjukat. Mindezen zavaros hiresztelések közepette az a tény bizonyos, hogy a párisi tőzsdekörökben a *frank-árfolyam további alakulását illetőleg határozott pesszimizmus uralkodik.* Közben pedig a frank hanyatlása óráról-órára nyomatékosabban jut kifejezésre a folyton fokozódó drágulásban.

Londoni jelentés szerint a francia frank zuhanása angol pénzügyi körökben is olyan nagyarányu izgalmat keltett, hogy minden más esemény háttérbe szorul. A francia frank bukása igen kedvezőtlenül befolyásolja a többi állam valutáját is.

A *Daily News* azt irja, hogy a francia frank esése veszedelmet jelent egész Európára. A frank zuhanása a német nemzetiekben azt a gondolatot ébresztheti, hogy Franciaország nem lesz elég erős Németországgal szemben, ha a németek kemény ellenállást tanusitanak. Valósággal tragédia keletkezhetne abból, *ha Franciaország rossz helyzetére való tekintettel a német választások jobboldali, a francia választások pedig baloldali győzelmet produkálnának.* A két különböző felfogásu állam igen nehezen találná meg a megértés utját és igy Európa igen könnyen uj világháboruba keverodhetnék.

Párisi jelentés szerint a szenátus csütörtöki ülésén dől el a *Poincaré*-kormány sorsa. *Poincaré* miniszterelnök legfeljebb tiz szótöbbségre számithat, de lehet, hogy ugyanennyi szavazattal kisebbségben marad.

Pénteken érkeznek Beogradba a Radics-párti képviselők

Pasics tervei többsége megmentésére

Beogradból jelentik: A politikai válság kibonyolódása meglehetősen lassu tempóban halad előre. Egyelőre az egész parlamenti helyzet azzal jellemezhető, hogy *várták a Radics-párti képviselők megérkezését.* E kérdésben egyébként még most is meglehetős bizonytalanság uralkodik *és a radikálisok még mindig nem akarják elhinni, hogy a Radics-párt csakugyan be fog vonulni a parlamentbe.*

Miért igazolták a radikálisok is a horvát mandátumokat?

Egyes verziók szerint, főleg Radics-ellenes zagrebi hirek szerint *a Radics-pártot kellemetlenül érinti, hogy a radikálisok nem göditettek akadályokat a horvát mandátumok igazolása elé.* Terveikbe sokkal jobban beleilleszkedett volna, ha a radikálisok igyekeztek volna megakadályozni a mandátumok ratifikálását.

Az ellenzék viszont azzal magyarázza a horvát mandátumok egyhangu igazolását, hogy *a verifikáló bizottságban a radikálisok ugyis kisebbségben voltak, tehát amugy sem tudták volna a mandátumok igazolását megakadályozni* és igy fölösleges lett volna nagyobb vita provokálása.

Huszonnál több Radics-párti képviselő készül Beogradba

Az ellenzéknek olyan hirei vannak Zagrebből, hogy *a Radics-párti képviselők csütörtökön utaznak el Beogradba.* Viszont forgalomban vannak olyan hirek is, hogy *a husz horvát képviselőn kivül ujabbak is érkeznek Beogradba, akik szintén benyujtják mandátumaikat igazolás céljából.* Hir szerint *Spahonál is van tizenhét ilyen igazolásra váró mandátum* és Spaho csak zagrebi utasitásra vár, hogy azokat benyujtsa a parlamentnek.

A radikálisok Pribicsevics hiveivel akarnak koalíciót

A radikálisok ugy számitanak, hogy *a parlamentben* a husz Radics-párti képviselő bevonulása után is többségben maradnak, különösen azért, mert *néhány ellenzéki csoport az ellenzéki blokkal szemben is ellenzéki magatartást fog tanusitani. Igy a szociáldemokraták és a németek támogatására se számithat az ellenzéki blokk* és nincs egyelőre még tisztázva a földmivespárt magatartása sem.

Számitanak a radikálisok arra is, hogy *a Pribicsevics-csoport kiválik az ellenzéki blokkból* és radikális körökben olyan hireket terjesztenek, hogy *Pribicsevics hajlandó belépni a kormányba. Pasics* miniszterelnök hir szerint azt az ajánlatot tette *Pribicsevicsnek,* hogy *ha tizenöt képviselővel válik ki a demokratapártból, akkor három, ha pedig huszonegy képviselőt hoz magával, akkor négy miniszteri tárcát — köztük a belügyit is — átadná* a disszidens demokratáknak.

Megállapitható, hogy ezek a hirek az ellenzékben — különösen a demokratákhál — nyugtalanságot keltenek. *Pribicsevics hivei mélyen hallgatnak.* Semmiesetre se valószinü azonban, hogy *Pribicsevics,* a ki a legutóbbi időben beszédeinek élét kizárólag a radikálisok ellen irányitotta, most segitse megmenteni a radikálispártot.

A radikálispárt mielőbb ellenzékbe akar vonulni?

A *Bácsmegyei Napló* munkatársának szerdán alkalma volt beszélgetést folytatni a Szuboticán átutazóban volt *Vuics* Joco szentai radikális képviselővel, aki a politikai válságról és a radikálispárt hangulatáról a következőképpen nyilatkozott:

— A válságban *a kormánypárt már egy-két napon belül kisebbségben lesz a parlamentben,* mihelyt a husz Radics-párti képviselő bevonul. Pártunk legnagyobb részének ebben a kérdésben az az álláspontja, hogy *a radikálispárt mielőbb vonuljon ellenzékbe* és valószinüleg *Pasics* miniszterelnök is ezt tartja a leghelyesebbnek. Ezzel magyarázható az is, hogy az igazoló bizottság tagjai — még a radikálisok is — vita nélkül verifikálták a Radics-párti mandátumokat, mert egyáltalán nem célja a pártnak, hogy az ügyet sokáig elodázza.

— Nézetünk szerint ugyanis *az ellenzéki blokkról alakuló olyan kormány, amelyben Radicsék nem vesznek részt, csak nagyon rövid ideig tarthatja fenn magát, miután mindenben a Radics-párt támogatásának lesz kiszolgáltatva.* Az ellenzékbe vonuló radikálispártnak ezzel az uj kormánnyal szemben könnyü lesz a helyzet, mert elképzelhetetlen, hogy a Radics-párt ne kerüljön hamarosan összeütközésbe — elveinek feladása nélkül — azzal a koalicióval, amelybe a demokraták is résztvesznek. *Mihelyt pedig a Radics-párt megvonja támogatását az ellenzéki blokkból alakuló kormánytól és kivonul a parlamentből — ami rövidesen várható — ismét a radikálispárt, mint a legnagyobb parlamenti csoport, szerzi meg a többséget.*

Vuics Joco képviselő nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy épp a vázolt okoknál fogva, *a radikálispárt nagyrésze szükségesnek tartja az ellenzékbe vonulást.*

Beográd bizalmatlan

a bolgár kormány „erélyes" akciójával szemben

Beogradból jelentik: A kormány körében még mindig a legnagyobb bizalmatlanságot kelti az a játék, amelyet a bolgár kormány a macedón komitácsik letartóztatása által folytat. Kétségtelennek látszik ugyanis, hogy Bulgáriában csak néhány teljesen jelentéktelen macedón emigránst tartóztattak le, mig a komitácsik vezetői továbbra is szabadon folytathatják müködésüket a SHS. királyság ellen. Hir szerint a bolgár határmenti hatóságok *néhány macedón vojvodát is letartóztattak, akiket azonban, mihelyt kilétük kiderült, azonnal szabadonbocsátottak.*

Beogradi politikai körök értesülése szerint a Szófiából érkezett hirek hatása alatt a kormány elhatározta, hogy *Bulgáriával szemben az eddiginél határozottabb politikát fog folytatni.* A tényleges helyzet megismerése végett *a kormány Beogradba hivta Rakics szófiai követet jelentéstétel végett.* A követ meghallgatása után a kormány dönteni fog a további teendőkről.

CIRKUSZ

Még egy hajmeresztő párbajtörténet

(Pesten most nagyon divatos a párbaj. Dr. Rácz Vilmos az ismert sportember a sereg valamennyi tisztjét provokáltatta. Még az a szerencséje, hogy a békeszerződés értelmében alig pár száz tisztet talált. Ez a tömegpárbaj ismét népszerüvé tette a lovagias affért. Azért bátorkodom ismételten egyet előadni.)

1.

Szekveszter Pál földmivelésügyi miniszteri fogalmazó a »Vadmacská«-hoz cimzett mulató ruhatárában rálépett egy jól öltözött, molettnek mondható ur lábára.

— Pardon — mondta, miután a szóbanforgó ur erősen felszisszent.

— Nem tud vigyázni! — kiáltott rá a szóbanforgó ur.

— Mondtam, hogy pardon! — kiáltott Szekveszter.

— Az nem elintézés, hogy pardon. Tessék máskor vigyázni.

— Engem ne tanitson!

— Kikérem magamnak!

— Én kérem ki magamnak.

Ezen aztán összekaptak. Hogy ki kérje ki magának.

A molett ur nagyon szigoru lett.

— Mit tárgyalok itt magával!? Itt a névjegyem és punktum.

Átnyujtotta a névjegyét. Szekveszter meg se nézte, zsebrevágta. A ruhatárban mindenki nagyon sajnálta, hogy nem történt pofozkodás.

*

Otthon aztán Szekveszter megnézte a névjegyet. Igy festett:

CÉDUR ÁGOSTON
A VIGOPERA TAGJA

— Ez hát az a hires tenorista — gondolta magában Szekveszter, no nem baj, tenoristát még ugy se kaszaboltam össze. Legalább benne lesz a lapokban. Direkt a torkára fogok pályázni.

Vérszomjasan elment a kávéházba segédeket keresni.

*

Másnap délelőtt a hivatalában egy bájos női hang szólitotta fel telefonon.

— Halló, maga az Pali.

— Én vagyok angyal....

— Csak azért telefonáltam, mert ma este szabad vagyok és szeretnék magával együtt lenni....

— Boldogan....

— De van egy kérésem. Először menjünk a Vigoperába, ott ma ez a Cédur énekli a Bajazzókat....

Szekveszter dühös lett:

— Azt nem szeretem hallgatni. Tehetségtelen fráter....

— De hogy mondhat ilyet?! Ő a legkitünőbb hőstenor az országban. Okvetlen számitok rá.... Ezt a kis kérésemet se teljesiti?

Szekveszter ötölt-hatolt. Őszintén szólva nem is a tenorista személye miatt huzódozott a Vigoperától, hanem a magas helyárak miatt.

— Az a gazember — mondta magában — még pénzt adjak ki érte, hogy meghallgathassam.

Előkotorászta a névjegyet a zsebéből. Aztán egyszerre mentő ötlete támadt. Kivette a ceruzáját, valamit irt a névjegyre és becsöngette a szolgát.

— Ezzel a névjeggyel elmegy a Vigopera igazgatójához....

A szolga megnézte utközben a lovagias ügy dokumentumát. Ez állt a hátlapján:

— »Kérek a ma esti előadásra két tiszteletjegyet....«

A nyomtatott szöveg maradt: »Cédur Ágoston a Vigopera tagja.«

Stella

A pénzügyminiszter hiusitotta meg a gyárosok külföldi kölcsönét

A Gyárosok Szövetségének Központi vezértitkára cáfolja a pénzügyminiszter parlamenti nyilatkozatát

A parlament március 3-iki ülésén *Sztojadinovics* pénzügyminiszter tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy a gyárosok külföldi kölcsönét ő hiusitotta meg. Kijelentette a pénzügyminiszter, hogy *a kormány nem követelte a hitelt igénylők egyetemleges garanciáját*, arra nézve azonban nem nyilatkozott, hogy *milyen biztositékok követelésén hiusult meg az ország közgazdasági érdekeire olyan fontos hitelakció.*

Megkérdeztük ebben az ügyben *Csurcsin* Gyokát, a Gyáriparosok Szövetsége beogradi országos központjának vezértitkárát, aki a vajdasági gyárosok szervezetének gyülése alkalmából tartózkodott Szuticán. A vezértitkár a következőket mondotta:

— Annak, hogy az angol-amerikai-holland pénzcsoport által a gyáriparosok részére felajánlott két millió font (700 millió dinár) kölcsön egyelőre igénybe nem vehető, semmi más oka nincs, mint az a szükkeblüség, amellyel a pénzügyi kormányzat az ország nagy közgazdasági érdekeinek felkarolása elől elzárkózik. *Minden ellenkező állitással szemben hangsulyozom, hogy a kölcsön azért hiusult meg, mert a minisztertanácsi határozat a hitelt igénylők egyetemleges garanciáját kötötte ki*, amely feltétel természetszerüen teljesithetetlen.

— A kölcsönt felajánló pénzcsoport csak erkölcsi garanciát kivánt az államtól és ezt a pénzügyminiszternek annál kevésbbé kellett volna elleneznie, mert hiszen *a hitelt igénylők a kölcsön rájuk eső része erejéig megfelelő biztositékot nyujtanának.*

— A kölcsön kamatai minden költséggel együtt az első évben 15—16, a többi években 13—14%-ot tennének ki, tehát *sokkal olcsóbb hitel volna, mint amit bankok utján elérni lehet.* Megvolna a kölcsön perfektuálásának az az előnye is, hogy a gyáriparosok a magasabb kamatok mellett igénybevett kölcsöneiket kifizetnék és ezáltal tekintélyes mennyiségü pénz szabadulna fel az országban.

— A Gyáriparosok Szövetsége beogradi országos központja nem adja fel a reményt, hogy mégis lehetséges lesz sikeresen lebonyolitani a kölcsönakciót, amelyhez óriási közgazdasági érdekeink füződnek. Legutóbb felajánlottuk a pénzügyminiszternek, hogy a hiteligénylők által nyujtandó garancián kivül a kölcsönösszeg 1%-át letétbe helyezzük külön biztositékul az esetleges károk edezetére. Ha ez az összeg felszabadul, a létesitendő Iparbank céljaira forditjuk.

Végül a Gyáriparosok Szövetségének központi vezértitkára azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a kormány nem térhet ki a mai viszonyok közt igen előnyös kölcsönajánlat elfogadása elől.

Ujabb letartóztatások a budapesti csempészésügyben

A magyar kereskedelmi érdekképviseletek a Bethlen-kormány ellen

Budapestről jelentik: A koronacsempészés miatt letartóztatott hét budapesti nagykereskedőt átszállitották az uzsorabirósághoz. *Gampel* István belügyi nyomozó, aki beismerő vallomást tett, azzal védekezett, hogy *másoktól tanulta, miképpen lehet a szükös fizetési viszonyok mellett boldogulni.* Megnevezte egyik-másik kollégáját, akik szintén csempészettel foglalkoznak. Egyebek között egy belügyi nyomozót és egy belügyi nyomozóhivatalhoz beosztott *magasrangu tisztviselőt.* Elmondta, hogy *ugyanugy, mint ő bőröndökben vittek ki valutát, értékpapirokat, de a főüzletük az ékszerek kicsempészése volt.*

Gampel meg is nevezett több nagykereskedőt, akik már évek óta csempészettel foglalkoznak. A rendőrség kihallgatta a megvádolt hatósági közegeket, akik *méltatlankodva utasitották vissza az ellenük emelt vádakat.* Egyik-másik gyanus körülmény amellett szólt, hogy gyakrabban utaztak Bécs felé, de amig Gampel a nyugati pályaudvarról Szob felé vette utját, önállóan működő társai a *Hegyeshalom felé induló gyorsvonaton, de gyakran az expresszen utaztak. A rendőrség a gyanuokok alapján hat kereskedőt, köztük négy ékszerészt, kik egytől-egyig a legjobb hirnévnek örvendenek, az ujabb csempészés ügyében őrizetbe vett.*

A kereskedők letartóztatásával kapcsolatban a budapesti kereskedelmi érdekképviseletek szerdán *Rubinek* István képviselő vezetésével ötszáztagu monstrekiküldöttséggel fölkerestek *Bethlen* István miniszterelnököt és *Walko* Lajos kereskedelmi és pénzügyminisztert és kifejtették előttük, hogy *intézkedéseik a legerősebb adóalanyokat egzisztencidjukban renditik meg* és olyan kisértéseknek vannak kitéve, hogy évtizedek óta fennálló cégek fenmaradásuk érdekében *illegitim eszközökhöz kénytelenek nyulni.*

A rendőrség szerdán ujabb öt kereskedőt, egy rendőrellenőrt és két rendőrfőellenőrt vett őrizetbe, akikről a nyomozás meállapitotta, hogy részesek a csempészésben.

Leánykereskedő kivándorlási ügynök

Hogy szállitják a tengerentulra az utódállamok magyarjait

Az utódállamok földnélküli magyarjait Amerikába csábitó lelkiismeretlen kivándorlási ügynökök üzelmeiről nemcsak vajdasági példák szólnak, naprólnapra érkeznek hirek Szlovenszkóból és Erdélyből is. Ezek az emberhus-liferánsok, akik kihasználják az emberek naiv hiszékenységét, a legtöbb esetben nem a legkifogástalanabb eszközökkel szállitják le a beigért kivándorló-kontingenst az egyes hajóstársaságoknak. Jellemző eset történt például a napokban Erdély egy félreeső magyar falujában: Kurticson. *Szegő* István nevü kivándorlási ügynök hosszas rábeszéléssel rábirt négy ottani magyar családot Amerikába — Egyesült Államokba — való kivándorlásra. Azt igérte, hogy fejenkint 150 dollárért utlevelet szerez nekik, az utazás pedig teljesen ingyenes lesz. Az ügynök az utleveleket Németországba pontosan meg is szerezte és a négy szegény magyar család kiutazott Szegővel Hamburgba, ahol azonban megtudták, *hogy az a hajó, amelyre Szegő jegyet szerzett nekik, nem az Egyesült Államokba megy, hanem az egészségtelen, mocsaras Urugayba.* Amikor kérdőre akarták vonni a csaló kivándorlási ügynököt — eltünt Hamburgból. A szerencsétlen emberek erre anyagiakban csaknem teljesen tönkretéve visszautaztak Kurticsra, ahol feljelentést tettek Szegő István ellen.

A kurticsi **határrendőrség a feljelentés alapján pár napra rá elcsipte a gyanutlanul Erdélybe visszatérő Szegőt**, a kit letartóztatott s beszállitott az aradi ügyészségre. Kihallgatásakor a kivándorlási ügynök mindent tagadott, az **ügyészségnek azonban konkrét adatok** voltak birtokában arra nézve, hogy Szegő félrevezette a négy kurticsi családot. A vizsgálat során, később az a vád is felmerült ellene, hogy az Urugayba való szállitás csak mellékkfoglalkozása volt, leginkább *leánykereskedelemmel foglalkozott.*

Az angol alsóház leszavazta a légiflotta fejlesztését

A konzervativ-párt ujabb kudarca

Londonból jelentik: Az alsóház, hosszu vita után 269 szavazattal 195 ellen *elvetette a konzervativ pártnak a felsőházban elfogadott inditványát, amely azt kivánja, hogy az angol légiflotta olyan erős legyen, hogy a legerősebb légiflottának Anglia ellen irányuló támadását is elhárithassa.* A légi védelem minisztériumának alállamtitkára a vitában azzal érvelt az inditvány ellen, hogy annak elfogadása *Franciaország ellen irányuló határozatnak látszanék.*

A lapok az inditvány elvetését a Macdonald-kormány ujabb parlamenti sikerének tekintik.

Megszüntetik a magyar külügyminisztériumot

Pesthy Pál lesz az uj igazságügyminiszter

Budapestről jelentik: Politikai körökben elterjedt hirek szerint az igazságügyi tárcát a legközelebbi napokban betöltik, még pedig *Pesthy* Pál dr.-ral, a nemzetgyülés alelnökével. Pesthy most ötvenegy esztendős és mielőtt képviselővé választották, mint törvényszéki elnök működött kuriai birói cimmel. Helyette *Zsitvay* Tibor képviselőt jelöli a többségi párt az alelnöki tisztségre.

A pénzügyminiszteri szék betöltésére vonatkozólag még mindig folynak a tárgyalások. *Lukács* László nem hajlandó a miniszterséget vállalni, mert nem kapott garanciákat arra, hogy a hadseregfejlesztés és a kormányzói udvartartás költségeire előirányzott tételek összegét belátása szerint csökkentheti. Mindamellett valószinünek tartják, hogy a belső kölcsönről benyujtott törvényjavaslatot már az uj pénzügyminiszter fogja a nemzetgyülés előtt képviselni

Bethlen István grófi miniszterelnök azt tervezi ezenkivül, hogy átveszi a külügyek intézését, és a külügyminisztériumot, mint önálló szervet, megszünteti. A külügyminiszter reprezentációs teendőit eszerint a miniszterelnökségi államtitkár látná el.

A Vatikán szerződést kötött Mussolinival

A *Daily Express* vezető katolikus tényező információjára hivatkozva, azt irja, hogy a béke helyreállott *a pápa és az olasz államhatalom között.* Formális szerződés jött létre a Vatikán és Mussolini között, amely többek között kimondja, hogy *a Szentszék mint független hatalom foglalhat helyet a Népszövetségben* és a vatikáni magaslatot, amelynek eddig csak egy része volt a pápa birtokában, *egész terjedelmében átszolgáltatja a Szentszéknek.*

A *Daily Express* szerint van egy rendelkezés a szerződésben, amely ugy szól, hogy egy hatalmas palotát fog épiteni az államkincstár *a római biborosok kollégiuma számára*, viszont azok a lakások, amelyeket egész Rómában szétszórtan a kardinálisok elhelyezésére szolgának, az olasz kormány tulajdonába mennek át.

Kormányzósértésért elitélt plébános

Tiltakozott Horthy megkoronázása ellen

Budapestről jelentik: A nográdmegyei rétsági nemzetgyülési választás idején, 1922 április 23-án *Soltész* István nagysápi plébános beszédet mondott az egybegyült választók előtt. Beszédében összehasonlitást tett a katolicizmus és protestantizmus között és beszéde végén azt a következtetést vonta le, hogy *Horthy* Miklóst, Magyarország kormányzóját, királlyá koronázni nem lehet, mert a protestáns hitet vallja magáénak. A budapesti királyi ügyészség vádirata szerint a plébános a következő kifejezést is használta beszédében: »Kakas fejére nem áll a korona.«

A királyi ügyészség kormányzósértés vétsége cimén meginditotta az eljárást a plébános ellen, akinek ügyét ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék. A plébános kihallgatása során tagadta, hogy ilyen kifejezést használt volna a kormányzó ellen, viszont a tárgyaláson is nyiltan a legitimizmus hivének vallotta magát.

A kihallgatott tanuk igazolták a királyi ügyészség vádiratában foglaltakat, mire a biróság Soltész Istvánt bünösnek mondotta ki kormányzósértés vétségében és ezért *egy hónapi fogházra és három évi hivatalvesztésre itélte*, de a büntetést a novella alkalmazásával felfüggesztette.

Gyárimunkás akar lenni

az egyik számüzött török herceg

Abdul Hemid fia Budapesten telepszik le

Budapestről jelentik: Ma a keleti expresszel ideérkezett a török császári ház több tagja, köztük *Abdul Kediv*, Abdul Hamid másodszülött fia. A számüzött herceg az ujságirók előtt derüsen nyilatkozott a dinasztia detronizálásáról. Elmondotta, hogy már korábban el voltak készülve a számüzetésre, de a dolog mégis gyorsabban ment, mint hitték volna. Majd igy szólt:

— Legyenek nyugodtak az urak, lesz az még másképp is!

A herceg egyébként jó mechanikus és a Boszporusz partján modernül berendezett mühelye volt. Abdul Kediv herceg kijelentette, hogy mint mechanikus akarja megkeresni a kenyerét és reméli, hogy kap állást egy budapesti autógyárban.

A számüzött török császári ház többi tagja e napokban utazik Bulgárián keresztül Magyarországra, Ausztriába és Svájcba.

A szerencse őrülje

Megzavarta eszét a cigányasszony jóslata

Szentáról jelentik: A szentai rendőrség szerdán reggel beszállitotta Felsőhegyesről *Tapodi-Urbán* Máté huszéves béreslegényt a szentai közkórházba, mert őrülési rohamában megakarta ölni szüleit.

Tapodi-Urbán Máté béreslegény volt Felsőhegyes mellett az orompusztai tanyán, szülei birtokán. Pár nappal ezelőtt vándorcigányok jelentek meg a tanyán, *Jankovics* Miklós és felesége, hirhedt tolvajok, akik rejtélyes hókuszpókuszok között fényes jövőt jósoltak neki; gazdag menyasszonyt, sok földet és világhirt. A megszédült legénnyel aztán közölték, hogyha tizezer dinárt ad nekik, akkor könyörögni fognak a Nagy Szellemkez, minden jövendőmondó cigányok védistenéhez és kieszközlik hatalmas protekcióját egész földi életére. Tapodi erre *feltörte szülei pénzesládáját* és a kért össseget átadta a cigányoknak, akik ismételten biztositották a béreslegényt jóindulatukról és megigérték, hogy latbavetik minden befolyásukat a mennyei főfő vajdánál. Tapodiék ezalatt még nem jöttek rá a pénz eltünésére, de rendkivüli aggodalommal szemlélték fiuk viselkedését, akit a cigányok jóslata teljesen megzavart, annyira, hogy munkáját elhanyagolta és egyre exaltáltabban járt-kelt a házban. Kedden estefelé *dühöngeni kezdett* és csak nagynehezen tudták lecsillapitani. Éjjel két óra tájban fölkelt az ágyból, kiment a konyhába, ahol magához vett egy hosszu, éles kést. Majd berontott szülei hálószobájába, akik mitsem sejtve aludtak és *magasra tartva a kést, rátámadt édesapjára*. A rémült kiabálásra fölriadtak a házbeliek is, akik rárohantak a vagdalkozó őrült legényre, leteperték és megkötözték.

Reggel értesitették a sentai rendőrséget, amely az őrültet megkötözve, kocsin beszállitotta a sentai közkórházba. A nyomozás megindult.

Eltünt budapesti operaénekesnő

A rendőrség keresi Walter Rózsit

Budapestről jelentik: *Walter* Rózsi operaénekesnő férje, *Bugovics* Lajos zeneakadémiai gondnok, szerdán délelőtt megjelent a rendőrség eltünési osztályán és Krisztics tanácsosnak előadta, hogy a felesége előző délután eltünt. Krisztics tanácsos jegyzőkönyvet vett fel az esetről és szabályszerüen nyomozást inditott.

A müvésznő személyleirását és személyadatait, amelyekből kitünik, hogy Nagymaroson született és 24 éves, azonnal meg is küldték valamennyi rendőrhatóságnak a nyomozás kiterjesztése céljából. Az eltünésre vonatkozóan Bugovics Lajos sok olyan adatot sorolt fel, amelyek leegyszerüsitik az ügyet. Előadta, hogy a felesége már ismételten fenyegetőzött azzal, hogy elmegy tőle. Állandó nézeteltérések voltak közöttük s ugy látszik, hogy egy ilyen civódás után »tünt el« a müvésznő.

A férj elmondta, hogy felesége nyolcmillió koronát kért tőle ruhavásárlásaira és azzal érvelt, hogy neki ezekre a ruházati cikkekre feltétlenül szüksége van, mert társadalmi állása megköveteli, hogy előkelően öltözködjék. Bugovics azonban a kérést nem teljesithette a milliós összegre vonatkozólag és emiatt felesége ingerült állapotban, hirtelenül eltávozott hazulról, összecsomagolva legfontosabb ruhadarabjait anélkül, hogy megmondta volna, mi a szándéka.

Rákosi Jenő

nem lépett ki a Budapesti Hirlaptól

Sikerült az ellentéteket elsimitani

Budapestről jelentik: A keddi estilapok hirül adták, hogy *Rákosi* Jenő, a *Budapesti Hirlap* nyolcvanegyéves főszerkesztője megvált állásától, amelyet negyvenkét esztendő óta töltött be. Ez a hir — noha Rákosi a lapvállalat részvényeseivel támadt konfliktusa miatt két napig valóban távoltartotta magát a szerkesztőségtől — *egyelőre* nem felel meg a valóságnak. A *Budapesti Hirlap* szerda reggeli számában erre vonatkozóan a következő bejelentést közli:

— **Rákosi Jenő és a Budapesti Hirlap.** Néhány ujság ma a »Budapesti Hirlap«-nál történt szerkesztőváltozással kapcsolatban a »Budapesti Hirlap« és Rákosi Jenő viszonyáról olyan hamis képet konstruál, melyet nem szabad szó nélkül hagynunk. A közlemények vezérmotivuma, hogy belső ellentétek miatt Rákosi Jenő és a »Budapesti Hirlap« között szakadás állott be, vagyis az ő szavaikkal élve, Rákosi Jenő válófélben van a »Budapesti Hirlap«-tól. Visszautasitva a belső ügyeinkbe való illetéktelen beavatkozást és kerülve a polémiát, mindenekelőtt megállapitjuk, hogy Rákosi Jenő ma is főszerkesztője a »Budapesti Hirlap«-nak, neve ma is ott áll a lap élén, a mi magától értődően csak az ő tudtával és beleegyezésével lehetséges. Csaithay Ferenc az igazgatóság egyhangu bizalmából és Rákosi Jenő hozájárulásával *lett ujból a Budapesti Hirlap felelős szerkesztője*. Rákosi Jenőt mindenképpen vezérünknek tiszteljük és akik most prókátoraiként tolják fel magukat, a legnagyobb tiszteletlenséget követik el mindnyájunk által féltett nimbusza iránt.

Rákosi Jenő egy másik lap számára tett nyilatkozatában megállapitja, hogy csakugyan vannak bizonyos ellentétek közte és a *Budapesti Hirlap* igazgatósága között, de egyelőre nem tartja szükségesnek, hogy a nyilvánosságot erről tájékoztassa.

HIREK

LEVÉL

Jó igy négyszemközt önmagammal, mint egy kis elhagyott, viharvert öregur, aki lemond a világ örömeiről és fegyencesen szemlélődik. De persze ez csak játék, a koraérettség flörtje az élettel, mert hisz tudom, hogy fiatal vagyok, az élet nekem még rengeteggel adós, amiből én egy szemernyit el nem engedek.

A Maga egész nőiessége az alázat parfömjétől illatos, csordultig van nagy égrekiáltó fiatalsággal és szerelemmel. Nem kérdez, nincsenek miértjei, ki vagyok én, ki vagy te, ki ő, jön szédülten egy sohsemvolt virágoskertből, két karja az éhes kikötő, sürget és magamutogató őszinteségel bemondja nyiltan, hogy nem akar tovább koplalni. És csudálnivalóan alázatos. Ne haragudjék, de valami szégyenkezés félét érzek, mint a lány, akit csókolódzáson értek, amikor igy csupaszon, idegenül, minden indulat nélkül leirom Magának ezt a két szót: alázat, szerelem. Itt, ebben a vadegészségü, arcátlan kisvárosban, ahol nagyban és pogányul folyik a szerelmi sibolás, ahol az árva szerelemnek rosszabbul áll az ázsiója mint a német márkának Züricben, nem győz eléggé vigyázni, résen lenni a férfiember. Esztelenül és hebehurgyán gombolyodik le a sok, egyszeregyazegyre lefokozott élet, csak három törvény lóg pappendekli keretben az élet emigránsainak ágya felett: a szegénység, a pénz és a sexuális éhség. A gyomruk ritkán korog. Szemükön a hiuság ellenzője és a szent Butaság vekkerórája ketyeg a szivük helyén. Nem értik az alázatot; amiből valamikor a középkor őrültjei kultuszt üztek, hentegtek benne és vérrel locsolták, hogy nagyra nőjjön és erősre, az ma itt sértésszámba megy. Az alázat, amely a legnagyszerübb tanuságtétel a jóság, az emberség és a lélek mellett itt — szószerint — megalázást jelent és csuiságot. Itt leélnek huszéveket, harmincéveket, ötvenéveket, kövéren, mosolyogva és senki se töri rajt a fejét, hogy: miért. És felcseperednek, ujraszületnek, sokasodnak, igénybe veszik a repülőgépet, a vasutat, a gőzhajót, a villanyt, a telefont, mindent ami az uj Ember csudálatos ujjai alól termett rettentő kinok és megdicsőült életek árán, de nem firtatják, hogy honnan, miért? Csak a halálról irtóznak, mert nem ösmerik, mert titokzatos és nem alkudozik. A halál az egyetlen, aki nem korrupt és nem áll szóba az emberrel. És ezért lakik oly magas polcon az ő becsülete. Pedig a halál cseppet sem isteni és legkevésbbé tiszteletreméltó. Egyszerü hullaszállitó a mennyei birodalomban, sintér, mészáros. Igen ez a legkifejezőbb: mészáros. Ha rajzolni tudnék, nem kaszával, kaján, zörgőcsontu rémnek ábrázolnám, hanem kövéren, pirosan, köténnyel a derekán, szája szögletében bárgyu fintorral, amint éppen hust trancsiroz. Mint szomszédunk a korankelő nőtlen hentes.

(T.)

— **Péter király-szobrot állitanak fel Staribecsén.** Noviszadról jelentik: Staribecsej közönsége elhatározta, hogy a község főterén felállitják Péter király szobrát. A szobrot közadakozás utján fogják megvásárolni.

— **Megalakult a görög köztársasági kormány.** Athénből jelentik: Papanasztaziosznak, a köztársasági párt vezetőjének sikerült kabinetjét megalakitani. A lapok jelentése szerint a köztársasági kormánynak az a szándéka, hogy népszavazás nélkül proklamálja a köztársasági államformát. Szerdára virradó éjszaka az athéni angol követség bejáratánál egy dinamitpatron felrobbant. A merénylettel több munkást gyanusitanak, akiket letartóztattak. Azt hiszik, hogy a merénylőknek az volt a céljuk, hogy az uj köztársasági kormány helyzetét Angliával szemben megnehezitsék.

— **A pápa levelet intézett Macdonaldhoz.** Londonból jelentik: A pápa levelet intézett Macdonald angol miniszterelnökhöz, amelyben annak a reményének ad kifejezést, hogy miután az angol kormány de jure elismerte a szovjetkormányt, legközelebb lépéseket fog tenni az Oroszországban letartóztatott katolikus papok kiszabaditására.

— **A Népszövetség döntése a Saar-megszállás ügyében.** Genfből jelentik: A Népszövetség szerdai ülésén elhatározta, hogy a Saar-vidéken felemeli a nemzetközi csendőrség létszámát és a francia megszálló csapatokat redukálja. A francia delegátus kijelentette, hogy a Saar-vidéken csak garnizon csapatok vannak a francia szénbányák védelmére.

— **Ötperces nyomdászmunkaszünet Bukseg Vilmos temetése alkalmából.** A jugoszláv nyomdász szervezetek zagrebi központja elrendelte, hogy a központ elnökének, *Bukseg* Vilmosnak temetése idejében, csütörtök délután négy órakor az ország valamennyi nyomdájában a gyász jeléül öt percre álljon meg a munka.

— **Bethlen tárgyalásai a magyar ellenzékkel.** Budapestről jelentik: Gróf *Bethlen* István miniszterelnök a kölcsönjavaslat ügyében, mielőtt annak letárgyalására került a sor, tárgyalni kivánt az ellenzéki pártok vezetőivel, hogy a javaslat sima keresztülbocsátását biztositsa. A miniszterelnök péntek délelőttre hivta meg az ellenzéki pártvezéreket a belügyminisztériumba.

— **A szuboticai ujságiró-szekció ülése.** A szuboticai ujságiró-szekció csütörtökön délután három órakor a Lloyd helyiségében ülést tart, fontos tárgysorozattal.

— **Tavaszi árumintavásár Budapesten.** Budapestről jelentik: A tavaszi árumintavásárt május 31-én nyitják meg. A mintavásár két hétig fog tartani.

— **Bombarobbanás a lembergi rendőrségen.** Lembergből jelentik: A rendőrség politikai osztályán bomba robbant fel, amely nagy anyagi károkat okozott. Két másik bombát még idejekorán sikerült biztonságba helyezni. Azt hiszik, hogy politikai merényletről van szó, a melyet az ukránok terveztek.

— **Szentai katonafiuk tragédiája.** Szentáról jelentik: Fodor Sándor sentai lakós, aki katonaéveit Nisben szolgálta le, éjjel az őrsön megfagyott. Burány István sentai katonafiu Szarajevóban megőrült.

— **Kizártak hatezer vasmunkást Budapesten.** Budapestről jelentik: A vasiparban ismét sulyos bérdifferenciák merültek fel, amelyek miatt a Ganz-gyár és a Telefongyár munkásai sztrájkba léptek. A munkaadók válaszul erre hatezer vasmunkást kizártak.

— Vita a francia parlamentben Besszarábiáról. Párisból jelentik: A francia parlament mai ülésén ratifikálta az 1920 októberben Románia, továbbá Franciaország, Olaszország, Anglia és Japán között Besszarábia kérdésében kötött egyezményt. A kommunista képviselők tiltakoztak az ellen, hogy Besszarábiát elszakitsák Oroszországtól. Poincaré kijelentette, hogy Besszarábiát már kétszer vették el Romániától és ezuttal csak visszacsatolják hozzá.

— A szakértőbizottság megszövegezte jelentését a német kérdésben. Párisból jelentik: A »Newyork Herald« szerint a szakértőbizottság megszövegezte jelentését, amelyet a jóvátételi bizottság elé terjeszt. A jelentés kiterjeszkedik a német ellenőrzés módjára és a következő három évben Németország által teljesitendő fizetések feltételeire. Az ellenőrzés módjára nézve négy javaslat van. A jóvátételi fizetések tekintetében az angolok az egész három évre moratóriumot kivánnak adni Németországnak, a franciák és belgák ragaszkodnak a rögtöni fizetéshez.

— Csehszlovákiában leszállitják a képviselők számát. Prágából jelentik: A választójogi reformot tárgyaló bizottság elfogadta az albizottság által javasolt módositásokat. Az egyik módositás szerint a képviselők számát 626-ról 582-re szállitják le.

— A Cankov-kormány feloszlatta a kommunista és a földmivespártot. Szófiából jelentik: A kommunista és a földmivespárt feloszlatása nagy izgalmat keltett. A hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg, amely a feloszlatott pártok vezetőinek módot ad arra, hogy a feloszlatás ellen a biróságnál keressenek orvoslást. A biróság a felebbezés ügyében négy napon belül dönt.

— A nasicei kereskedők a vasárnapi munkaszünet ellen. Osijekről jelentik: Az osijeki kereskedelmi kamarához a nasici kereskedők egy határozata érkezett be, melyben tiltakoznak a teljes vasárnapi munkaszünet behozatala ellen.

— Leszurta a barátját. Szentáról jelentik: Kedd este az Obedan Gorkó-féle vendéglőben kubikosok mulattak. A korcsmából hazafelé térve két részeg kubikos Kovács Pál és Katona Péter összeszólalkozott. Kovács verekedés közben sulyosan összeszurkálta Katonát. A rendőrség letartóztatta.

Bútorok, ebédlők, hálók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Subotica, Halpiac.

Ami Önnek kell, az — Elsafluid! Ez az igazi háziszer, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

Felhivás a suboticai izr. hitközség tagjaihoz. Ez év március hó 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor, a suboticai Izr. Szentegylet — aszifát — tagfelvételi diszközgyülést tart és ugyanaznap délután 5 órakor templomunkban istentisztelet keretében fog az uj tagok ünnepélyes felvétele megtörténni. Felkérjük mindazon zsidó hittestvéreinket, akik még nem tagjai a Szentegyletnek és a felvételi ivet a kiküldött bizottsági tagoknál nem irták alá, sziveskedjenek legkésőbb március 12-ig minden délelőtt 11 óráig a Szentegyleti irodában vagy Klein Géza alelnöknél, illetve Weitzenfeld Marcel pénztárnoknál felvétel végett jelentkezni.

Tavaszi kosztümök, köpenyek és ruhaidonságaim megérkeztek. Risztics női-szabó, Somborska ulica 1.

Ha asztalosmunkára van szüksége, keresse fel Zvekán és Madarász épület-, bútor- és portálasztalosokat Subotica, Dulićeva ulica 77. volt Pista-malom, hol ebbeli szükségleteit a legszebb kivitelben és a legjutányosabb áron szerezheti be.

Calaisnál francia ágyuk állnak Anglia ellen szegezve

Franciaellenes interpelláció az angol kamarában

Londonból jelentik: *Hamson* konzervativ képviselő *interpellációt intézett Macdonald miniszterelnökhöz a francia kormány Anglia ellen irányuló katonai készülődései ügyében.* Az interpelláció a következő három kérdést tartalmazza:

1. *Macdonald* miniszterelnök a *Poincaré* francia miniszterelnökkel folytatott levélváltás alkalmával, amikor Franciaországot biztositotta Anglia barátságáról, gondolt e arra, hogy *Calaisnál messzehordó ágyuk állnak, lorkukkal Anglia felé fordulva?*

2. Tud-e a kormány ezeknek az ágyuknak a létezéséről s milyen lépéseket hajlandó ez ellen tenni?

3. Mit gondol erről a kérdésről a külügyi államtitkár és fog-e lépéseket tenni a francia kormánynál az ágyuk eltávolitása végett?

— Zsidótárgyu előadások Szuboticán. A zsidó hitközség országos szövetsége március 23-án előadásokat rendez Szuboticán. Az előadásokon részt vesznek dr. *Alkalay* Izsák grandrabbi, dr. *Spitzer* Hugó, a zsidó hitközségek országos szövetségének elnöke, dr. *Licht* az országos cionista egyesület elnöke és dr. *Dohány* Gyula károlyfalvi ügyvéd, a kiváló szónok és publicista. Az előadások iránt nagy az érdeklődés.

— Áthelyezett jegyző. Szentáról jelentik: *Vlaskalin* Nebojsza adóügyi jegyzőt Csantavérről Horgosra helyezték át.

»Ignándi kispap« a Népkörben. A Népkör mükedvelő gárdája, március 16-án, vasárnap este, 8 órai kezdettel, a Népkör termében előadja *Berczik* Árpád 3 felvonásos énekes népszinmüvet, az »Ignándi kispap«-ot. A szereplők nagy ambicióval készülnek az előadásra, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánul.

E héten megnyilik a Mignon-kávéháa és étterem. Subotica a közel napokban egy világvárosias helyiséggel gazdagodik. A Rossija Fonsiére palotájának pincehelyiségében megnyilik a Mignon-kávéház és étterem, amely jelleg tekintetében Bécs és a német városok Rathauskellerjét követi. Berendezésének és a helyiség alkalmas volta pedig biztositja, hogy a közönség jól érzi magát az izléses helyiségben. A tulajdonosok Nerandžić és Rapić elsőrangu szakemberek és ambiciójuk, hogy elsőrangu kiszolgálással, olcsó árakkal nyerjék meg a közönség szives pártfogását.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Aleksandra ulica 4. szám alatt, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolitása. Kaphatók sajátkészitményü, kiváló hatásu kenőcsök, puderok, gyógyszappanok, arcfehéritő- és szeplőkenőcsök stb. Vidékre megrendeléseket postán utánvéttel küldök.

A »Falu rossza« Crnabordón. A »Crnabordói (feketicsi) református ének- és dalkör« jólsikerült mükedvelő előadást rendezett. Szinre került Tóth Ede népszinmüve: a »Falu rossza«. Finum Rózsi szerepét Józsa Jucika kitünően interpretálta s kellemes éneklésével sok tapsot aratott. Göndör Sándor szerepében Német Mihály. Kedves Feledi Boriska volt Szabó Juliska. Jól mulatott a közönség Szücs Sándornak Gonosz Pista alakitásán. Feledi Gáspár Vajda István s Bátki Tercsit Simonyi Juliska jól játszották; ugyszintén Baksa és Fehér sikeresen elevenitették meg a falusi cigánzenészek alakjait. Molnár Béla és Ubornyi János, valamint a többi szereplők is mind jól játszottak. Az előadást válogatott népdalegyveleggel nyitotta meg a daloskör. A darab sikerének érdeme Barta Gábor tanitóé. A mükedvelő előadás után hajnalig tartott a tánc.

SPORT

Pályaavatás. Ünnepélyes keretek között fogja a szuboticai agilis munkáscsapat március 16-án vasárnap, palicsi-uti pályáját felavatni. A volt Sand pályán, amely a Vasasok birtokába ment át, hetek óta szorgalmas munka folyik ugy, hogy már a megnyitóra teljesen modern pálya áll majd a közönség rendelkezésére. A pályavatón az *Sz. M. T. C.*, a bajnokság második helyén álló szuboticai *Sport Klub* együttesét látja vendégül. A két szimpatikus együttes találkozása — a mult vasárnapi formákat véve alapul — elsőrendü sport-attrakciónak igérkezik.

A Juda Makkabi országos birkózóversenye. A noviszadi Juda Makkabi március 23-án a *Sloboda* szálló nagytermében országos birkózóversenyt rendez Jugoszlávia 1924. évi észak-kerületi bajnokságáért. A versenyt a következő hat sulycsapatban bonyolitják le: légsuly 58 kg.-ig, pehelysuly 62-ig, könnyüsuly 67.5, közép A-suly 75-ig, közép B. 82.5-ig, nehézsuly 82 kg.-on felül. A verseny keretén belul kerül eldöntésre, másodszori kiirással a pehelysulycsoportra Schön Jenő féle ezüst serleg vándordij. A nevezések március 23-ig Hollender L., Novisza dcimre küldendők.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. március 12.

Zürich 7.20.
Genf 7.1750.
London 345 (7.214)
Newyork 125 (725.)
Prága deviza 43.825—44.325 (7.38), valuta 43.80—44.30 (7.38.)
Bécs 869—875 (7.11.)
Berlin deviza 558—562 milliárd márka (7.25), valuta 529—531 milliárd márka.

A zárójelben levő számok a dinár külföldi árfolyamának *zürichi paritását* jelentik.

—

Noviszadi terménytőzsde, március 12. Buza bácskai 79—80 kg.-os (2%) 242—245 dinár. Tengeri bácskai (prompt) 245—247.50 dinár, április—májusra 252—255 dinár. Bab 680—685 dinár. Liszt 0-ás GG. 525—530 dinár, 0-ás G. 520—525 dinár, 2-es 450—460 dinár, 5-ös 395—400 dinár, 6-os 315—325 dinár, 7-es 270—280 dinár. Korpa 190—200 dinár.

Beograd, március 12. *Zárlat:* Páris 3.05—3.12, Prága 2.3475, Bécs 0.1150—0.1152, Genf 13.94—13.95, Newyork 80.80, Milano 3.38—3.385, London 348.25—349, Bukarest 43.50, Szaloniki 1.25, Budapest 0.1050, Páris, április 30-ra 3.—.

Zürich, március 12. *Zárlat:* Newyork 580, London 24.89, Páris 22.90, Milano 24.30, Prága 16.75 háromnegyed, Budapest 0.00865, Beograd 7.20, Bukarest 3.05, Szófia 4.10, Bécs 0.008155, Brüsszel 19.75, Madrid 71.375, Amsterdam 215.50, Berlin 129.50, Stockholm 152, Krisztiánia 78, Kopenhága 89.50, Szaloniki 8.50, Konstantinápoly 295.

Budapesti értéktőzsde, március 12. Az alacsony nyitás után árnyalati javulás következett, majd ismét ellenyhult a piac. A kosztpénz drágult. *Tőzsdezárlat* (ezer koronákban): *Bankok:* Angolmagy. 145, Bosny. agrár 100, Földhitelbank 675, Hazai 425, Szlavon jelz. 92, Lloyd-bank 23.5, Cseh iparb. 39, Magyar Hitel 943, Jelzáloghitel 185, Leszámitoló 139, Olaszbank 39, Mercur 30.50, Osztrák Hitel 330, Keresk. bank 2265. *Takarékpénztárak:* Belvárosi 75, Egyes. föv. 330, Ált. takarék 307, Moktár 340, Pesti Hazai 7400. *Biztositók:* I. Magy. Bizt. 18.000, Foncière 590, Jég 430. *Malmok:* Back-malom 108, Borsodmiskolci 230, Concordia 77, I. hpesti gm. 225, Gizella 108, Hungária 192, Királymalom 55. *Bányák és téglagyárak:* Becsini 1625, Borsodi 280, Szentlőrinci 165, Cement 160, Szászvári 680, Kohó 1040, Istvántégla 85, Drasche 470, Magnezit 4350, Aszfalt 105, Ált. kőszénb. 4750, Salgó 1040, Ujlaki 350, Urikányi 1390. *Nyomdák:* Athenaeum 305, Franklin 230, Globus 88, Kunossy 38, Pallas 119. *Vasmüvek és gépgyárak:* Coburg 80, Gróf Csáky 34, Gazd. gép 240, Fegyver 1980, Frankl 200, Ganz Dan. 6650, Ganz vill. 2850, Hofherr 330, Kistarcsai 88, Láng 265, Lipták 25.5, Ált. gépgy. 71.5, Magyar acél 440. *Különféle vállalatok:* Ált. gázizzó 27, Ált. légszesz 1800, Baróti 16, Danica 235, Diana 14, Czinner 13.5, Egisz 91, Izzó 1625, Horvát cukor 1500, Gyapjumosó 100, Részvényserf. 395, Fővárosi sör 68, Mütrágya 430, Juta 230, Karton 137, Klein 13.5, Klotild 200, Cukor 4425, Ostermelő 462, Pamut 135, Gummi 685, Vasutforg. 470, Mezőh. cukor 440, Szikra 122, Szegedi kend. 630. *Faipari vállalatok:* Mercurfa 8.25, Guttmann 720, Hazai fa 335, Honi fa 13½, Malomsoky 19, Ofa 855, Szlavónia 153, Nasici 4075, Viktória butor 12, Zentai 290. *Közlekedési vállalatok:* Adria 2450, Közuti 44, Délivasut 130, MFTR 525, Nova 204, Államvasut 740, Tröszt 174.

Utótőzsde. Az utótőzsdén tovább tartott az árfolyamok lemorzsolódása. A piacok legnagyobb része feloszlott. Állandóan áru került a piacra, ami további lehanyatlást idézett elő.

Moravetz zenemükereskedés
Timisoara (Temesvár, Románia)
Világvárosi nivoju szaküzlet. Bármilyen zenemüre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

VAS ABLAKOK
és
SZAB. TÜZHELYEK
olcsó és gyors előállitása
POMIKACSEK JÓZSEF
I. műlakatos üzemében NOVISAD, Masarikova ulica 6. 1690

Dr. KLEIN ENDRE
specialista nőgyógyász és szülész, a beogradi, berlini, valamint a giessenei tudományegyetem nőgyógyászati klinikájának volt assistense rendelését f. évi március 17-én Suboticán, Senčanski (Zentai) put 12. szám alatt megkezdi. Rendel d. e. 11—12 és d. u. 2—4. Telefon: 236.

„MARIOLA" arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTER.

Özv. Racsmány Béláné szül. Ferencsevich Etel és gyermekei Béla, Rózsika, Margitka, Ilonka és Irénke szomoru, de Isten akaratában megnyugvó szivvel jelentik, hogy szeretett férje, illetve édes apjuk

idős. RACSMÁNY BÉLA

f. hó 11-én délután fél 4 órakor rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 57-ik évében az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványa f. hó 13-án délután 3 órakor fog a Segedinski vinogradi gyászházban a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a bajai temetőben levő családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 13-án délelőtt 9 órakor fog a Szent Ferencrendiek templomában az Urnak bemutattatni.

Subotica, 1924. évi március hó 11-én.

Legyen nyugalma csendes, emléke áldott!

Az elhunytat gyászolják még: Özv. Rukovina Nándorné szül. Balázs P. Ágnes édesanyja. Racsmány Dezső és neje, Özv. Schoman istvánné szül. Racsmány Matild családjával testvérei. Ifj. Racsmány Béláné szül. Fuderer Anna menye. Petres Antal, Klaics Brankó vejei. Racsmány Béla, Racsmány Bandi, Petres Ella, Klaics Dóra unokái. Továbbá számos rokonai, jó barátai és ismerősei.

Fával égetett, hófehér kőmentes

PRIMA DARABOS MESZET

Elsőrendü, olcsó kőmentes

ÉPITŐ MESZET

PRIMA PORTLANDCEMENTET

bármikor azonnal szállit vagontételben minden vasutállomásra bérmentve

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság
Veliki-Bečkerek

Interurb. Telefon 85. Sürgönycim: MONTANA

Beocsini portland-cementet, prima épitőmeszet, továbbá detaileladásra **fehér darabos meszet**

legjutányosabban szállit:

SCHÖN ERNŐ

a Beočini Cementgyár R. T. képviselője
Subotica, Park Kr. Petra 9.
Telefon 42.

321

Csókai Uradalomnál nagyobb mennyiségü Berlandieri Riparia keresztezésü

amerikai sima vessző

kapható. Čoka, Bánát.

173

Muraközi lovak

Igás tenyészkancák, tenyészmének és éves csikók állandóan kaphatók

Vajda Elemér, Čakovec

Muraköz, Jugoszlávia

Elsőrangu bácskai és bánáti referenciák.

Istállók vasutállomással szemben.

Táviratcim: VAJDA ČAKOVEC, MEDJUMURJE

Interurban telefon 59, 4 és 3. 1502

Hölgyeim!

Gyermekeik ruháit, kalapjait, fehérneműit olcsón, chickesen, izlésesen csakis a

„NOUVEAUTES"

divatszalonban készitik. Rudics-ucca Csajkás-ház, az emeleten.

DESTELLATEUR

a likör, rum, cognac és ecetgyártásban, valamint bor és pálinka főzésben elsőrendü szakember **állást keres** azonnali belépésre. — Megkeresések **„Biztos jövő"** jeligére a kiadóba kéretik

1823

---

226 **WEISZ JENŐ kefeárugyára**

Subotica, Telefonsz. 188.

AJÁNLJA
KITÜNŐ MINŐSÉGÜ VERSENYEN KIVÜLI KEFE, ECSET, SEPRŐ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

Tüz-, betörés-, üveg- és életbiztositásokat

bármely társaságnál olcsóbban átvesz

„KONTINENTAL" BIZTOSITÓ ÉS VISZONTBIZTOSITÓ TÁRSASÁG.

Főügynökség: Subotica, Petrogradska ulica 5

1414

A mai sulyos gazdasági viszonyok között is

feltünő

jutányos áron szerezheti be tavaszi

kötöttáru

szükségletét, mert **saját készitményü** kötött áruimból két héten át

március 16-ig

alkalmi árusitást rendezek, amely alkalommal az árakat ténylegesen

25-30%-al

leszállitom

BECK JENŐ

Subotica, Pašićeva ul. 8.

1561

MOLINO
(Leinwand)
CHIFFON
(Wasserluch)
WATTA
(paplanhoz)

OLCSÓN KAPHATÓ

A. ROMANO ZAGREB

Boškovićeva ul. 15. Telefonszám 23-68.

1560

Emmentali sajt

naponta friss tea-vaj eredeti gyári árakon kicsinyben is: M. VÁGÓ sajtgyári raktár SUBOTICA, Paja Dobanovačkog ulica 7.

1016

WEITZENFELD és TÁRSA
SUBOTICA (BÁCSKA)

Táviratcim: KENDERIPAR
Iroda: Városi bérpalota
Telep; Sentai put
Alapitva: 1902
Telefon: 190

Moquette-, gobelin- és selyem butorhuzatok. — Patent roletta rudak.

Ajánl:
lópokrócot,
tüzoltó- és kerti
tömlőket, uj lisztes,
gabonás, gyapju-, toll-, komlé-
és szalmazsákokat, matrac- és roletta-
szöveteket jutából és lenből, mindennemü
házivászmat, zsineget, kötelet és hevedereket.

Ponyvaeladás és kölcsönzés!

Ismeri már a világhirü

SZENT GYÖRGY FLUIDOT?!!!

Mely sokkal jobb a sósborszesznél!

Próbálja meg utasitás szerint használni: megfázásnál, fejfájásnál, derékfájásnál, fogfájásnál, csuznál, rheumánál, kéz-, láb-, és inrándulásnál, ütődéseknél, zuzódásoknál, daganatoknál, étvágytalanságnál, gyomorgörcsöknél, hányingernél, hasmenésnél és bámulni fog a gyors és biztos eredményen.

Küldjön be levélben ajánlva 20 dinárt és ingyen bérmentve kap egy próbaüveget.

Készitő: **ZETA R. T.** gyógyszer- és tápszergyár **SOMBOR**

7085

márc. 13-tól csütörtöktől március 16-ig vasárnapig

Lifka

Rudolpho Valentino filmremeke

A kis Maharadzsa

filmjáték 6 felvonásban.

FOGLALKOZÁS

Kifutófiúk felvétetnek Heuduska i Hermannál. Karadžićeva ulica, bárányköz. 1765

Mérlegképes könyvelő az elektromos szakmából, kezdő államnyelvismerettel, hosszu bizonyitványokkal, állást változtatna. Megkeresést »Megbizható« jeligére a kiadóhivatalba kér.

Fogtechnikusnő, önálló kaucsukban, aranyban, valamint operativ, április 15-ére állást keres. Ajánlatokat »Perfekt« postrestante, Zagreb. 1772

A tavaszi idényre
VERNIROL
FIRNISZPÓTLÉK,
LAKKOK,
LENOLAJ,
LENOLAJFIRNISZ,
HORGANYFEHÉR,
TERPENTIN
legolcsóbb beszerzési forrása
Klein Géza
Subotica 1218

Mérlegképes könyvelő, jelenleg állásban, állást változtatna, esetleg valamely cégtől árut bizományba elvállalna. Némi vagyon garanciát nyujthat. Megkeresést a kiadóba kér »Szorgalmas« jeligére. 1689

Fiatal segéd a rövidáru angró szakmából felvétetik Kohn Simonnál, Subotica, Pašićeva ulica 4, edénypiac. 1674

UTAZÓ

ki Vojvodina és Horvát-Szlavóniában vas- és üvegkereskedőket látogat, keres még egy cikket költséghozzájárulással. Szives megkeresések „SERIÓZ" jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 1814

Almolnári állást keres több évi gyakorlattal biró, 45 éves, kis családu molnár mielőbbi belépésre. — Megkereséseket Barta István almolnár, B.-Topola, kér. 1631

Vaskereskedősegéd, jó gyakorlattal, szerb és német nyelvismerettel azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok küldendők Stolz Henrik fiai Novisad, Temerinska ulica 3. 1775

Himzőnőket szines himzésre keresek. Cim a kiadóban. 1804

Elsőrendü cipészmunkások felvétetnek. »Jugo« proizvod cipela, főpostával szemben.

Zongoristát, elsőrangu erőt keresek, kinek zenekari gyakorlata van, azonnali belépésre. Fazekas Alajos Subotica, VII., Cvetna ulica 6. 1810

Borbélysegéd, jó munkás, azonnali belépésre kerestetik. Fuderer Antal, Sombor. 1622

Táblaüveg
szükségletét mielőtt beszerzi, kérjen árajánlatot
Bakay János
üveg és porcellán kereskedőtől
SENTA (plébánia épület) 1822

Gabonaszakmában teljesen jártas, érettségizett, könyvelésben jártas, magyarban, németben és szerbben perfekt fiatalember nagyobb, előkelőbb gabonaüzletben megfelelő állást keres. Reflektálásokat sub titulo »Gabona« a kiadóba kérem. 1823

LONDON
PARIS
BERLIN
BUDAPEST
legujabb női és férfi divatjait szabászati mintáit tartalmazó havonta megjelenő elsőrendü
szaklap mutatványszámát
hivatásos szakmabeli iparosoknak megkeresésére ingyen küld
HEUMANN MÓR
Subotica, Jelašićeva ulica 1. 1785

Üvegessegédet, fiatalt, jó keretezőt, állandó munkára azonnal felvesz Bakay János, Senta. 1820

Eladó ház üzlethelyiséggel, Halasi szőlő, Rudás-telep. 1791

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimmel kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési dij felét fizetik. Előfizetési dij havonkint 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Kender-szövőfonal
1½—25 számig legfinomabb olasz minőségben nyersen és fehéritve gyári áron kapható:
Makso Šalgo
Osijek I.
Sürgönycim: Maksalgo Osijek. Telefon 5-95. 4187

Fiatal füszerkereskedősegédet felvesz március 15-ikére Knapecz füszeres, Majsai-ut. 1807

VÉTEL-ELADÁS

Eladók: 6 HP magánjáró-garnitura, 6 HP magános cséplőszekrény, 8 HP magános cséplőszekrény, 4 HP huzatos kazán, 30 HP stabil szivógázmotor, 8—10 HP stabil benzinmotor, 5-ös számu Jundrich-daráló. Cim: Rózsa Ferenc, Stara-Kanjiža.

Elvállalok hengerrovátkalást jutányos árért és pontos kiszolgálás. — Ugyanott egy hengerrovátkálógép eladó. Rakk Elek, Bačka-Topola. 755

Angol garniturák
Chaslonok és mindennemü
kárpitos munkák
állandóan raktáron. Javitásokat gyorsan eszközöl:
HIRSCH LÁSZLÓ
KÁRPITOS 1703
Subotica, Paja Dobanovačka ul. 5

Bački-Monostoron a Varga-féle nagy vendéglő öregség miatt eladó. Közelebbi felvilágostást nyujt Nagy György fővadász, Doroszlón. 1825

Sentán, vasutállomás, munkástelep és a város közvetlen szomszédságában, két méter magas horganyozott sodronyhálókeritéssel teljesen bekeritett, müut, téglajárda, villanyvezeték mellett fekvő 14½ kat. hold lucerna, szőlő, apróveteményes beltelek, gyártelep céljaira kiválóan alkalmas, eladó, esetleg több évre haszonbérbe kiadó. Jedlička, Senta. 1629

Elsőrendü uri birtok
100 hold prima szántó, kastély, elsőrendü gazdasági épületek, angol-park, gyümölcsös és veteményes kert. Agrámentes, eladó. Melléte 80 hold elsőrendü szántó, három nagy téglaépülettel, két lakással, istállóval stb. olcsón hozzá vehető.
Böchmes közvetitő irodája
Bácska-Topola. 1496

Egy magános ház a beltérhez közel eladó, azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 1678

Ó-borok, 5—6 évesek, pincekiárusitás folytán jutányos áron eladók Sentán, Jedlicska szőlőbirtokosnál. 1630

A tavaszi szezonra
hollandi firnisben, kémiai és földfestékben, német gyártmányu lakkokban, nürnbergi cosetáruban, falimintákban, téglás valódi budai földben és az összes a szakmába vágó cikkekből legolcsóbb bevásárlási forrás
Neuhaus i Kalmár
Subotica.
Iparosoknak és viszonteladóknak árengedmény. 1649

Iróasztalok olcsón eladók Szegedi asztalosnál, Pollák-malom mellett. 1817

Korzó

márc. 13-tól csütörtök ől március 16-ig vasárnapig

A herceg szerelme

dráma 6 felvonásban

Főszereplők: **Eva May, Paul Hartmann.**

Eladó egy fabódé a gyors-áruraktárral szemben, alkalmas kifőzésnek, eleje üvegezett, mérete 3—3.20, esetleg el is vihető onnan; alkalmas raktárnak, iparosnak vagy irodának; továbbá egy jókarban levő férfi varrógép és egy ruganyos kocsi-ülés. Bővebbet Lajčo Czernyakovič bódésnál, az állomással szemben. 1790

Farkaskutya, tenyésztésre alkalmas, *nőstényfarkas*, eladó. Érdeklődni lehet Bénis L.-nál, Gradska Štedionica, Subotica.

Acél magánjáró alkatrészek: 8—10 HP kazánhoz való jutányos árban eladó.

Tanoncok és gyakornokok jó fizetéssel felvétetnek. Hamburger gépműhely, Subotica. 1026

Eladó egy 4-es husvágógép, parkett rakott tőkével, egy sonkavágógép, 2 vágókötél és egy kihordókocsi. Érdeklődni Grundel János hentesnél, Crvenka. 1780

Modern, uj, nagy ház mellékhelyiségekkel eladó. — Átvehető: Nagy Ferenc-telep 167. 1705

Vendéglő Subotican kávéházi joggal, trafikkal, boreladás nagyban és kicsinyben, eladó. Malusev-iroda. 1710

Nagy ebédlőszőnyeg, karnisok villanycsillár, moket szelon, asztalteritő jutányosan eladók. Cim a kiadóban. 1809

Veszek nagyobb mennyiségben hereszénát és muhart. Trenkova ul. 8. sz. Dr. Sántha-szanatóriummal szemben, Subotica. 1800

Pianinót keresek megvételre. Árajánlatot kérek. Cim a kiadóban. 1824

Cséplőgép, hatos, hétlégkörös, Nicholson magánjáró, 48 colos Hofherr-cséplővel eladó. Bársi Dávid Senta, Beogradska ul. 1821

Háromiáratu, automatikus, üzemképes malomberendezés, nyersolajmotorral, 25 HP-ig, épület nélkül 145 ezer dinárért eladó. Garancia esetén kedvező fizetési feltételek mellett. Csokov, V.-Kikinda. 1819

Villanymotor, A. E. G. Union Electrizitäts Ges. Wien gyártmányu, 500 V, 275 Amp, 25.2 lóerős, váltóáramu, használható 220 és 110 Voltos áramnál is, eladó Steiner Miksa fakereskedőnél Bezdánban.

Nagy iparvállalat társtulajdonosai részeiket eladják. Szükséges tőke 400.000 dinár. Cim a kiadóban. 1824

KÜLÖNFÉLE

Érkezett prima méz, idei dalmát *jánoskenyér*, zsáktételekben kg-onként 6 dinár. Viszontelárusitóknak engedmény. *Sava Lonšević* füszernagykereskedő Subotica, Tolstojeva ulica 11.

KISS ZÁLOGINTÉZET mindenféle értéktárgyakra kölcsönt nyujt. — Zálogból visszamaradt 500 méter nagyon finom szövet férfi, női raglánoknak és télikabátoknak, cipők, ruhák, télikabátok, szőrmék, női bunda, arany ékszerek, ezüst ékszerek olcsón eladók. I., Bogovićeva (Kinizsi) ulica 12.

A legszebb fehérnemük, fiók, gobelinek készülnek Beer Bözsinél Subotica, Kaszinó-épület. 1354

Házasságot csakis jobb körökben, teljes diszkréció mellett közvetiti Közvetitő-iroda Subotica, Agina ulica 11. 1585

Szenved hajhullásban? Fejkorpában? vagy fejviszketegségben? Tegyen kisérletet a »Nyirfahajvizzel« (Birkenwasser) s ön is megelégedett lesz. Kapható Illés-gyógszertárban, a főpostával szemben.

Gyermekvédelmi naptár minden anyának nélkülözhetetlen. Megrendelhető a Kurir könyvkiadónál Subotican, 15 dinárért. 1708

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhoz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532.

Fiuruhák 250 dinártól, férfiöltönyök 780 dinártól, divatfelöltők 980 dinártól feljebb. Elsőrangu kiállitás. Eisler Izsó, barátok-temploma során.

Butorozott szoba kiadó, Vilsonova ulica 34. 1815

Angol gumiköpönyegek 400, 600 és 650 dinárért kaphatók Sugár Bélánál Subotica, Karadjordjev trg 1808

Bársony különféle szinekben 60 cm. széles m-ként 35 D.

Bársony különféle szinekben 60 cm. széles m-ként 35 D.

Február 28-tól március 20-ig

Mélyen leszállitott árak

BRAĆA H. GABAJ

SZÖVET, SELYEM ÉS BÁRSONY SPECIÁLIS ÜZLETE A KORONA-HOZ

Knez Mihajlova 33. BEOGRAD Telefonszám: 23-22.

Nagyobb mennyiségü angol bársony különféle szinben 60 cm. széles métere	D	35·—
Nagyobb mennyiségü fracia eponzse, legmodernebb dezen . . .	„ D	45·—
Nagyobb mennyiségü tiszta gyapju seviot különféle szinben . .	„ D	45·—
Nagyobb mennyiségü tiszta gyapju gabardin	„ D	70·—
Nagyobb mennyiségü tiszta gyapju serzs szövet	„ D	60·—
Krep-de-sin tiszta selyem 200 szinben	„ D	85·—
Sers, tiszta gyapju különféle szinekben, ...	„ D	120.—

Siessen a vásárlással, mert most használhatja ki legjobban!

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC · Nyomatott a kiadótulajdonos Mia erva felelős Bácsmegyei Napló Nyomda és Lapkiadó R.-T. kőtörgőgépén Subotican.